

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon Štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. pošne hran. 12.549

I LETO

Murska Sobota, 16. aprila 1939.

ŠTEV. 5.

Prepovedan je uvoz stotakov

Finančno ministrstvo je prepovedalo uvažanje 100 dinarskih bankovcev v našo državo, kjer gre za vsoto, ki presega 500 din. Vsako višje uvažanje 100 dinarskih bankovcev bodo poslala carinska in poštna oblastva Narodni banki, na kar bo Narodna banka odobrila zneske v višini vrednosti prevzetih bankovcev blokiranim računom oseb, ki jim je bankovce zasegla.

POLITIKA

Nj. Vel. kraljica Marija se je vrnila iz Londona. Za veliko noč, je v svoji znani dobrosrčnosti, obdarila cel zavod revnih otrok. Vsak otrok je dobil zavoj, težak 14 kg, raznih potrebščin.

Ko se je predsednik vlade Dragiša Cvetković vrnil v Beograd iz Zagreba, kjer je imel z dr. Mačkom več dni trajajoča posvetovanja o ureditvi naših notranje političnih razmer, so ga pričakovali na postaji vsi člani vlade in številni novinarji. Ko so ga vprašali kako je bilo v Zagrebu, je odgovoril, da je bil zelo zadovoljen z razpoloženjem s katerim je bil sprejet v hrvaški prestolnici. Povdaril je, da se razgovori dosedaj zelo dobro razvijajo in da je vse v redu.

Prva dva sestanka med predsednikom vlade in dr. Mačkom, ki sta skupaj trajala celih sedem ur, sta bila uspešna radi tega, ker sta dosegla načelno soglasje med obema, kaj in kako je treba začeti, da se naše notranje razmere uredi v zadovoljstvo vseh.

Razgovori, ki so bili prekinjeni, bodo nadaljevali te dni. Razgovarjali se bodo kako se naj država razdeli in kako moč bodo imeli posamezni deli.

Predsednik senata dr. Korošec je odpotoval za nekaj dni v južno Italijo.

Italijanska vlada je tik pred prazniki poslala albanski vladi ultimatum, v katerem je stavila take zahteve, da jih albanska vlada pod nobenim pogojem ni mogla sprejeti. Zato je Italija napadla Albanijo z morja, zraka in kopnega. Albanci so se nekaj časa upirali, slednjič pa so se udali svoji usodi in izročili orožje Italijanom.

Albanski kralj Zogu je zbežal v Grčijo. Tja se je tudi podala kraljica Geraldina, ki je šele pred dnevi rodila prestolonaslednika.

Mussolini je poslal naši vladi zahvalno brzojavko, za miroljubno za-

Gradbeno gibanje v Soboti

Vsakdo, ki je zasledoval gradbeno gibanje v Soboti v zadnjih letih mora priznati, da se je v tem pogledu napravilo zelo mnogo. Statistika izkazuje posebno prirastek pritličnih stanovanjskih hiš, akoravno se je zgradilo tudi mnogo nadstropnih hiš. K temu je prav posebno pripomogla Občina Murska Sobota s tem, da je razparcelirala del parka, del bivšega drevo-reda in v zadnjem času zemljišče na Radgonskem marofu. Tudi privatniki so s parcelacijo svojih zemljišč pripomogli, da je gradbeno gibanje lahko zavzelo tak obseg. Tako leži Sobotna na ogromni površini in ne bo prav nič pretirano, ako trdimo, da je Sobotna danes četrto mesto v dravski banovini glede površine. Sicer je res, da je Sobotna še vedno precej raztrgana, vendar pa nam gradbeno gibanje, ki je zavzelo že tudi v letošnjem letu velik obseg, jamči, da bo ta raztrganost mogoče že v najbližji bodočnosti povezana. Pri vsem tem se pa tudi ne sme prezreti prizadevanja merodajnih činiteljev, da se pri vseh, na novo izdanih gradbenih dovoljenjih, strogo upošteva regulacijski načrt. Le žal, da leži regulacijski in kanalizacijski načrt tako dolgo na banovini, kamor je predložen že pred več leti radi odobritve.

Sama statistika zadnjih štirih let je skoraj enaka. Iz tega se vidi, da je gradbeno gibanje domalega danes enako onemu, ko je bila gospodarska kriza na višku. Temu je iskati vzrok v tem, da je vsakdo raje vlagal denar v nepremičnine, kakor pa v denarne zavode, do katerih ni imel zaupanja. Tako izkazuje prirastek izdanih gradbenih dovoljenj v letu 1935. 50, 58 v letu 1936., 56 v letu 1937., 74 v letu 1938. V letu 1939. je bilo do sedaj izdanih skupaj 42 gradbenih dovoljenj, iz česar se lahko sklepa, da bo to leto najboljšo povojno leto v gradbenem gibanju.

Posebno vprašanje pa je bilo z ureditvijo cest in občestnih jarkov. Občinske ceste so bile do še pred nedavnim v obupnem stanju. Še slabše so vplivali na vsakega občestni jarki, po katerih je stala voda, ki ni imela pravičnega odtoka ter je po nekaterih mestih povzročala naravnost smrad. Tega vprašanja se je lotil občinski odbor ter so vsi ti nedostaki do malega že odpravljeni. Z nemalimi žrtvami se je odstranilo skoraj že vse jarke, kakor tudi popravilo občinske ceste. Etapna kanalizacija Sobotne, s katero se tudi v tem letu nadaljuje na Radgonski cesti, nam jamči, da si občina prizadeva temu vprašanju napraviti enkrat konec.

Župni izlet Sokola

Uprava mariborske sokolske župe je sklenila, da se bo vršil župni izlet letos v Murški Soboti 18. junija ter prepustila domačemu društvu vso organizacijo izleta, razen skupnih telovadnih točk. V domačem društvu so se ustanovili v to svrhu odseki, da se bodo lažje izvedla vsa pripravljala dela, saj bo treba zgraditi oblačilnice, razširiti tribuno, po-

držanje naše države ob priliki okupacije Albanije.

Italija je dala naši državi zagotovilo, da bo spoštovala interese Jugoslavije na Jadranu. Pogodba med Jugoslavijo in Italijo iz 1937 s tem ni prizadeta.

Pravi vzrok, da so Italijani zasledili Albanijo je dejstvo, da se Anglija in Francija silno trudita, da bi obdali Nemčijo in Italijo z državami, ki bi bile njihove zaveznice. Italijanska izjava, da ne bi trpela, da bi se usidrila na Jadranu, kakšna druga velsila, dokazuje izvršeno dejanje.

spešiti prihod na telovadišče na Stadionu, pripraviti stanovanje onim, ki bodo prišli že na predvečer k akademiji na letnem telovadišču Sokola, največ preglatvic pa bo gotovo delala prehrana sokolskih množic, ki bodo porazdeljene po raznih gostilnah. V ta namen bo propagandni odsek v prihodnjih dneh poslal vsem društvom vabila s pozivom za prijavo. Udeležba je za mariborsko župo obvezna, prijavi pa so se v velikem številu Varaždinci, Zagrebčani in celo Karlovčani. S Celjem pa se vrše pogajanja za obvezno udeležbo.

Domače članstvo se je poleg dela v telovadnici v velikem številu obvezalo k sodelovanju ob pripravah. Z veseljem bomo gledali pridne sokolske kulukarje, ki se bodo trudili, da dajo iz sebe vse, kar je v njihovih močeh, v prid Sokola in s tem jugoslovenski skupnosti.

Pridite, da nas vidite! Zdravo!

ZAGREBAČKI ZBOR

29. IV. do 8. V. 1939.

XVI. AVTOMOBILSKI SALON.

4. V. Tekmovanje v eleganci avtomobilov. MEDNARODNA TURISTIČNO-KULINARSKA RAZSTAVA.

Vino — Ročna dela — Poljedelski stroji — Poletje — Šport.

7. V. IV. MEDNARODNA RAZSTAVA PSOV. TEKMOVANJE „DAMA IN NJEN PES“.

Od 24. IV. do 13. V. je na naših državnih železnih brezplačen povratek, a v sosednih državah 25—50% popust. Na jadranskih parobrodih veljajo cene nižjega razreda za višji razred.

NAGRADE OBISKOVALCEM.

MIMO NAS

Marsikaj se zgodi. Nekaj radi tega, ker mora tako biti, večji del pa radi ljudi, da jim ne zmanjka snov za govorjenje. Zadnje je najbolj važno. Recimo, da je dopoldne Polikarp glasno kihnil na Ledavskem mostu. In gre novica od ust do ust. I. „Ali si slišal g. Polikarp je bolan. Napadlo ga je na cesti“. II. „Kaj takega! Polikarp je padel v nezavest“. III. „Neverjetno! Polikarp si je pri padcu zlomil nogo“. IV. „Pomislite, Polikarpa so peljali v bolnišnico. Ves je pobit“. V. „Pravijo, da se g. Polikarp bori s smrtjo“. VI. „Že zvonijo. Najbrž je umrl g. Polikarp“ i. t. d. Slednjič ga spet zbudijo k življenju, nekaj časa še govorijo o nesrečnem g. Polikarpu, potem pa pozabijo, ker je prišla na vrsto usoda častitljive ge. Porcijunkule. In tako je prav. Le na ta način postane naše življenje dovolj pisano in le tako lahko samozavestno vzkliknem: „Življenje je res vredno življenja“. Do sem bi še vse bilo prav, če se takim kombinacijam ne bi pridružili še dogodki, ki so kilometre od nas oddaljeni. Reportaža teh dogodkov pa je lepo razdeljena. Imamo strokovnjake, ki vsako jutro slišijo grmenje topov in reglanje strojnica, drugi se zopet pečajo z problemom perzijskega imperijalizma, ki nas ogroža, tretji so poročevalci za šentjernejske noči, v katerih je tekla kri, da bi gnala mlinske kamne tri, četrti vedo povedati o zajčjih, naturah o selitvah in bilancah, o nebesnih znamenjih in prerokujejo našo bodočnost na podlagi usedline turške kave v kavarnah. Ali ne bi bilo prav, da bi se takšnim ljudem malo stopilo na prste, da bi zacvilili? Saj imamo resnice dovolj in se nam res ni treba zatekati v svet pripovedk, ki niso prav nič lepe, temveč blatne in umazane. In ni škoda teh lepih pomladnih dni, da jih tako temnimo z praznimi besedami? Četudi je pepelnica sredi že daleč od nas, bi še vedno bilo treba, da vtaknemo glavo v pisker pepela. Mogoče bi kaj pomagalo?

9. julija 1939 VELIKA TOMBOLA S. K. Mure v Murški Soboti

M. Sobota, 12. aprila 1939.

Transporti odhajajo. Naši sezonci so se zopet podali na pot, da zaslužijo v tujini svoj vsakdanji kruh. Težko je slovo od domačih krajev, še težje ob misli na mrzlo tujino, kjer ni toplih besed, kjer je samo ukaz: Delaj, delaj! Če bi bilo od njih odvisno, nihče ne bi silil na tuja tla. Življenska borba pa ne pozna čustev, ne razume hrepenenja in zahteva le žrtve. To resnico občutijo najbolj naši sezonci. Transporti odhajajo . . .

Letos je glede njih zaposlitve v tujini prišlo do važne odločitve. Odhod na delo je dovoljeno le delavcem in delavkam nad 20 let. Le če je doma velika beda, številna družina, se dovoli delavcu nad 18 let, da odide z materjo, očetom ali z drugim sorodnikom na delo k istemu delodajalcu. Kaj je bil vzrok, da so se merodajni činitelji odločili za ta ukrep? Naši mladi delavci in delavke so radi težkega dela v tujini telesno propadali in so se vračali bolani na svoje domove. Delodajalec ne gleda na starost, ne gleda na zmožnost, njemu je edino merilo opravljeno delo. In če se dekle ali fant, ki je še le v razvoju svojih telesnih sil, zruši pod težkim bremenom, kdo bi se čudil. Akordno delo izsesa dela vajenega delavca, kaj še le fanta sedemnajstih, osemnajstih let. K temu pa še pride npravstvena plat. Mladina je lahkomišelnost, za njo le velja trenutno razpoloženje in ne mislijo na posledice. Hvala Bogu, da je bilo takšnih primerov med našim sezonskim delavstvom malo. A ti, ki so bili, so bili dovolj jasno svarilo za one, ki skrbe za dušni in telesni blagor našega delavstva. Delavci, ki so pod omenjeno starostno dobo in ki so že bili na sezonskem delu, se čutijo pri tem močno prizadeti. Tare jih skrb kje bodo letos našli zaslužek. Nekje smo čitali radi tega uvaževanja vreden predlog: Delavcem, ki so se lani izkazali s svojo pridnostjo in dostojnim obnašanjem, se naj tudi letos dovoli odhod na sezonsko delo. Izločijo se naj le fisti, ki po svojem obnašanju v lanskem letu ne zaslužijo, da gredo spet letos v tujino. Zahteva starosti dvajsetih let pa naj velja za nove prosilce. Prav tako se pa tudi pridružimo predlogu, da bi se uvedla med našim sezonskim delavstvom stalno in strogo nadzorstvo, ki ne bi pazilo le na obnašanje delavcev, ampak tudi vodilo skrb, da delodajalci ne bi postopali z našimi ljudmi tako, da bi bilo ogroženo njihovo zdravje. Usoda 10.000 Prekmurcev v tujini v polni meri upravičuje te zahteve.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

Na podlagi razglasa Davčne uprave v Murški Soboti o plačilu dospelih davkov, obveščam davkoplačevalce občine Murska Sobota, da dospeva v plačilo dne 1. aprila t. l. drugi obrok zgradarine, pridobnine in posebnega davčnega dodatka, rentnine, ki se odmerja v davčnih razporedih, družbenega davka, skupnega davka in davka na poslovni promet, ki se plačajo pavšalno (§ 7 zakona o skupnem davku na poslovni promet, čl. 10 zakona in pravilnika o davku na poslovni promet) in vojnice za leto 1939. in mora biti plačan najkasneje do 15. aprila t. l. Vsi davkoplačevalci se opozarjajo na prednji rok z vabilom, da pravočasno zadostijo svoji davčni dolžnosti in da do odrejenega roka plačajo dospel obroke. Kdor do navedenega roka ne plača dolžnega obroka, se mu bodo na neplačani dolžni znesek računale 6% obresti in stroški za prisilno izterjavo, ki se bo izvršila po gornjem roku.

Predsednik občine:
HARTNER I. r.

Novi telefonski imenik za leto 1939

Poštna uprava v M. Soboti je prejela nove telefonske imenike za leto 1939. Ker je po zadnji izdaji bilo precej sprememb, naj si jih naročniki nabavijo. Prodajna cena telefonskemu imeniku je 10 dinarjev. Obenem opozarjamo vse telefonske naročnike na določbo čl. 42 točka 2 telef. pravilnika, po katerem bi moral imeti vsak telefonski naročnik imenik, ker preko telef. centrale lahko zahteva in kliče druge naročnike samo po številkah, ne pa po imenih in poklicih. Telefonski imenik se lahko kupi pri upravniku pošte v njegovi pisarni za ceno 10 dinarjev. — Poštna uprava.

Izpred sodišča

Gorice - vino - pretep - zapor. Dne 5. 11. 1938 so delali Roškar Franc, Pelc Rudolf, K. A. in R. A. iz Slatine Radenci v gorica. Ko so se vračali zvečer dokaj vinjeni proti domu, so se med seboj sprli in so se začeli obdelovati z motikami, koli in celo nož je zaigral svojo vlogo. V splošnem pretepu je dobil ta zelo težke in nevarne poškodbe na glavi, enega so zabodli med rebra, vsak od njih pa je zadobil neprijetne poškodbe. Zaradi svoje „korajže“ so se morali vsi štirje zagovarjati pred soboškimi malim senatom, ki se je prepričal o krivdi vseh obtožencev in je obsodil Roškarja Franca na 7 mesecev, Pevec Rudolfa in K. A. na 2 meseca, R. A. pa na 1 mesec strogega zapora. Obtoženci so sodbo sprejeli.

Za 1 din ne . . .

pač pa za 3.— din lahko dobiš motorno kolo, kravo, kolo i. t. d. na sokolski tomboli v četrtek dne 18. maja 1939.

Zapiši si ta datum . . . , da ne boš potem oškodovan!!!

Gozdni požar

Dne 5. tega meseca je bil po hudobni roki podtaknjen požar v Vučji gomili v gozdu veleposestnice ge. Dobray Vilme iz Murške Soboti. Požar se je radi vetra hitro širil. Vendar pa je ravno premočnemu vetru pripisati, da je gorelo le pri zemlji, dočim požar gornjih delov dreves ni mogel zavzeti. Na lice mesta je prihitelo zelo mnogo ljudi, ki so pa le od daleč opazovali požar. Vsako moledovanje pri ljudeh, kakor tudi priganjanje, je ostalo brezuspešno. Nasprotno, izgledalo je, da so ljudje s tem prav zadovoljni, kar posebno dokazujejo opazke, ki so jih stavljali vsakemu, ki jih je priganjal. Šele, ko se jim je obljubilo denarno plačilo, so pomagali. Tudi priganjanje varnostnih organov, ki so se odzvali šele na poziv ter prišli na lice mesta, ni ničesar zaleglo. Radi tega je požar zavzel velik obseg. Zgorelo je približno 5 oralov gozda, vendar škoda ni tako velika, kot se je to prvotno mislilo. Ob tej priložnosti smatramo za potrebno, da apeliramo na merodajno oblast, da se takemu postopanju ljudi mora prej kot slej narediti konec. Vsakega, ki se noče odzvati pozivu varnostnih organov ter pomagati bližnjemu v nesreči, bi morali varnostni organi brez izjeme prijaviti, nadrejena oblast pa nastrožje kaznovati.

Karambol motociklista z biciklistom

Žrtev karambola je postal 25-letni Kuzma Janez, dninar iz Gederovec. Ko se je v torek dopoldne vračal na biciklu iz Soboti domov, je na Radgonski cesti, nekako 200 m od Radgonskega marofa, trčil s motociklistom Gederjem, trgovcem iz Serdice, ki se je vozil proti Soboti. Imenovana sta na odprti cesti trčila s tako silo, da je obležal Kuzma na mestu v nezavesti, dočim je dobil Geder male poškodbe po vsem telesu. Obe vozili sta bili za nadaljnjo takojšnjo uporabo nesposobni. Škropilni auto občine Murska Sobota, ki je prišel takoj na lice mesta, je odpeljal ponesrečenca v Soboško bolnico, kjer je po kratkem trpljenju podlegel poškodbam. Krivda te nesreče zaenkrat še ni dognana, vsekakor se bo pa moral Geder zagovarjati pred sodiščem. Z olajšilno okolnost mu bo možen veter, ki je v nemali meri vplival na preglednost, posebno na daljšo razdaljo.

— Na Brezjah so imeli te dni prvi požar v povojni dobi. Zgorel je ške-denj posestnika Jauharta, ki ima precejšnjo škodo.

— Borova je gasilska četa osvojila sklep, da bo v bodoče sprejemala za svoje člane tudi ženske.

— Tovarna čokolade „Mirim“ bo znatno povečala svoj obrat. Vesti, da tovarna preneha s obratovanjem, so neresnične.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 13. IV. ob 20:30 uri
v soboto, dne 15. IV. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

Film velikega formata, prekrasne vsebine

„ANA FAVETTI“

Brigitte Horney Mathias Wiemann

V nedeljo, dne 16. IV. ljudska predstava
ob 11 uri 15 min.

„ANNA FAVETTI“

Znižane cene: 2.—, 3.—, 5.— din.

**Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“
in predigra.**

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 16. IV. ob 15:15 uri
ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

v ponedeljek, dne 17. IV. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

Klasičen velefilm

„TIGER ARIZONE“

Wallace Beery Virginia Bruce

**Dodatek: Najnovejši „Alla-Journal“
in predigra.**

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

FILMI

Ana Favetti. Arhitekt Hemmsteet je dobil prvo nagrado pri natečaju. To je prvi uspeh po letih razočaranja in nesreč, baš v času ko se je ločil od svoje koketne žene. Da se spočije in nabere novih življenskih sil, odide v Švico v St. Moritz. Vse sobe so oddane, nikjer ne more dobiti stanovanja. Napotijo ga k čudaški družini Favetti. Le slučajno, da se je Hemmsteet boril za časa svetovne vojne v Dolomiti, prav tako kot stari Favetti, se ima zahvaliti, da se je Favetti omehal in dal arhitektu stanovanje. Pri Favettijevi družini, h kateri spadajo njegova žena, melanholična hčerka Bet, vlada mučno vzdušje. Gospodar venomer pričakuje vrnitev svojega sina, ki je izginil v svetovni vojni. Hemmsteet kot človek stvarnosti dožene usodo Favettijevega sina in pove očetu, da je sin padel v vojni. Arhitektu se posreči spraviti vso družino na pot resničnega življenja in odstraniti moro, ki je tlačila Favettijeve. V novo življenje stopa ob strani Hemmsteeta tudi prerrojena hčerka Ana.

Tiger Arizone. Jeffrey Burton, se je na svojem potovanju v San Diego ustavil v Brimstonu, po napadu na pošto kočijo, v kateri se je vozil. Zločinstvo je izvršil Trigger Bill neomejen vladar tega mesta. Jeffrey sreča učiteljico Douglas, v katero se zaljubi. Trigger Bill najde v oropani Jeffrejevi uri sliko, ki mu je v dokaz, da je to njegov sin. Vzame ga pod svojo zaščito in mu omogoči celo študij prava v Washingtonu. Jeffrey ne pozna svojega dobrotnika. Po treh letih se Burton vrača, kot zvezni maršal z nalogo, da napravi v Brimstonu red. Naloga je bila težka. Trigger Bill je na njegovi strani. Roparsko gnezdo je uničeno, Burton in Loreta Douglas stopita pred oltar, Trigger Bill pa za vedno zapušča Brimston.

Za predsednika francoske republike je bil znova izvoljen dosedanji predsednik Albert Lebrun.

Številni oficirji bivše češke armade so prosili za sprejem v angleško vojsko.

Nemški in italijanski generalni štab sta se sestala na važno posvetovanje v Innsbrucku.

Madžarska je dobila zopet nekaj slovaškega ozemlja. Danes meri naša soseda 117.171 kv. kilometrov in ima okoli 10 milijonov prebivalcev.

KINO DITTRICH

V soboto 15. aprila zvečer ob 1/29. uri
V nedeljo 16. aprila ob 1/24., 6. in 1/29. uri

Olimpijska, svetovna prvakinja

SONJA HENIE

v prekrasnem sportnem, muzičnem, zabavnem filmu

VALCER NA LEDU

Film, kateri je povsod vzbudil veliko senzacijo.

Pri vsakem programu nov
Fox žurnal in predigra.

Vstopnina din 8, 6, 4, 2

Vsako soboto popoldne ob 6 uri kulturna predstava. Vstopnina din 1.—

DOMAČE VESTI

— Zanimiv brzopotezni turnir je priredila preteklo sredo šahovska sekcija SK Mure. Turnirja se je udeležil tudi g. Ciril Vidmar iz Ljubljane, ki je zasedel z 10 $\frac{1}{2}$ točkami prvo mesto pred Kranjcem z 10, Ferenčakom z 9, Čisarjem Št. z 8 točkami in ostalimi udeleženci turnirja.

— Tečaj za čevljarstvo krojaško prirojanje, in za lončarsko obrt. Združenje obrtnikov v Murški Soboti, obvešča vse svoje člane, čevljarje, krojače in lončarje, da bo kr. banska uprava na prošnjo združenja obrtnikov, priredila tri tečaje, in sicer za čevljarje, krojače in za lončarje, kakor hitro bo zadostno število udeležencev prijavljenih. Kdor želi obiskovati tečaje, naj prijavi svojo udeležbo pri združenju obrtnikov v Murški Soboti, vsak dan od 10. do 12. ure. Tečaja se lahko udeležijo tudi pomočniki. — Za upravo združenja obrtnikov, predsednik Szukitš.

— Kuharski tečaj, ki ga je vodila neka Rusinja, je bil popolnoma samostojen, torej v nikaki zvezi s Kolom Jugoslov. sester. — Odbor KJS.

— Nesreče. Pred dnevi je vozil neki kolesar Huber Marijo, pos. hčer iz Skakovca proti Soboti. Slučaj pa je hotel, da je kolesar zavozil v voz, pri čemer je dobila Huberjeva poškodbe na obrazu. Interesantno pa je, da poškodovanka kolesarja ne pozna ter tako sedaj tudi ne more od nikogar zahtevati odškodnine in povračila stroškov. — Kovač Lina, pos. hči iz Prosenjakovca je padla s kolesa in si pri tem izpahnila desno roko. — Z voza je padla Žoldoš Marija, žena posestnika iz G. Lakoša. Zlomila si je desno roko. — Kovač Albert, delavec iz Borejca je pri delu padel in dobil hude poškodbe. — Marovič Josip, delavec iz Jažen vrha je padel s kolesa in si pri tem poškodoval ramo. — Pri cepanju drv se je vsekal v nogo Horvat Janez, dninar iz Černelavca. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v Soboški bolnici.

— V torek so pripeljali v tukajšnje bolnico 33 let starega Polanec Štefana, delavca iz Mur-

ske Sobotice, ki se je ponesrečil v gramoznici. Pri kubikanju (izkopu gramozja) ga je zasulo. Pri tem je dobil hude poškodbe na obrazu. Takojšnji pomoči delavcev je pripisati, da nesreča ni tragičnejša.

— Velikonočno streljanje, ki je pri nas že od nekdaj v navadi, je tudi sedaj zahtevalo žrtve. Kozar Franc, posestnik iz Radvenec, obč. Negova, star 33 let, je streljal z možnarjem. Pri nabijanju mu je raztrgalo dlan leve roke. — 14-letni pos. sin Rožman Franc iz Berkovca je streljal z možnarjem ter si poškodoval desno roko. — Žinko Feliks iz Pršetince, star 29 let, si je pri streljanju s staro pištolo vstrelil v dlan desne roke. — Vsi ponesrečenci so bili prepeljani na zdravljenje v tuk. bolnišnico.

— Napad. Dne 8. t. m. je šel Marinič Franc, pos. sin iz Berkovca okoli 11. ure ponoči v Selišče. Pri tem je postal žrtev revorverskega napadada. Iz zasede ga je nepoznan storilec ustrelil v desno nadkolenico. Zdravi se v Soboški bolnici.

Kačja koža je moderna

Kateri ženi ni do tega, da bi imela čevlje iz prave kačje kože? Taki čevlji so tako voljni, elegantni ter delajo damo dostojanstveno. Na drugi strani, četudi se čuje skoraj neverjetno, je nošenje čevljev iz kačje kože koristno tudi za človeštvo.

Ni še dolgo od tega ko so proučevali vzroke upadanja malarije v Belgijskem Kongu. Ob tej priliki so prišli do neobičajnega odkritja, da je navedovanje malarije v zvezi z današnjo modo. Kačja koža, ki jih zahteva moda, se dobi od vodne kače, ki živi v Belgijskem Kongu. Ker so jo povsod lovili, se je začela množiti neka vrsta rib, s katerimi se vodne kače pretežno hranijo. Te ribe pa se zopet hranijo z ličinkami nevarne mušice anofelesa, ki prenaša malarijo.

V Belgijskem Kongu se je zdravstveno stanje začelo izboljšati. Na žalost pa so se čevlji iz kačje kože po objavljanju gornjih rezultatov, zelo podražili. Kljub temu pa stopnja razvoja malarije v Kongu in drugih pokrajinah ni odvisen izključno od tega ali prebivalci nosijo čevlje iz kačje kože ali ne. Dnevno se svetuje prebivalstvu, da je treba za obrambo proti strahotni bolezni dnevno jemati dozo od 400 miligramov kinina. Tako množino priporoča tudi Odbor za pobijanje malarije pri Društvu narodov. Za samo zdravljenje bolezni se vzame dnevno 1—1,2 grama kinina v času od 5—7 dni. Naknadno zdravljenje ni potrebno. Pri povrnitvi bolezni se postopa tako kakor pri prvem zdravljenju.

Z ozirom na nizko ceno kinina, si ga lahko vsakdo nabavi. Kinin se lahko da vsakomur brez nevarnosti v roke. V tropskih krajih, kjer so običajno zdravnik redki, pomeni to veliko ugodnost.

za vsako perilo!

Pretrsljiva družinska tragedija

V družini Krajnc v Novakih pri Novi cerkvi je bilo že dolgo napeto razmerje med sinom in očetom. Sin Martin je pred leti ustrelil v zibelki svojega mlajšega brata, družinski spori pa so planili spet na dan na velikonočno

soboto, ko je v prepiru zagrabil oče puško in oddal proti sinu tri strele. Dva sta zadela v rame, tretji pa v vrat. 25-letni Martin je v bolnišnici umrl, očeta pa so privedli v zapore celjskega okrožnega sodišča.

Dve smrtni nesreči

V soboto popoldne je vozil iz Celja skozi Štore proti Sv. Juriju ob j. ž. 23-letni posestnikov sin Franc Skoberne iz Dobja pri Planini pri Sevnici. Bil je nekoliko vinjen in je na Opoki trčil ob betonske stopnice ter obležal s prebito lobanjo mrtev.

Dne 10. t. m. se je smrtno ponesrečil pri padcu z motorja kmetijski referent celjskega okrajnega načelstva Kocovan.

Kocovan Franc je bil star 26 let, doma iz Gor. Ragone; več let je bil na okrajnem načelstvu v Celju, zadnjih 6 mesecev pa učitelj na kmetijski šoli na Grmu.

Tuji filmi v Jugoslaviji

Udeležba tujih filmov na predvajenjih v naših kinematografih je bila po uradnih podatkih l. 1938, naslednja: Zedinjene dr-

žave 512.000 metrov, Nemčija 213.000 m, Francija 125.000 m, Anglija 25.000 m, Češkoslovaška 19.000 m, Italija 10.000 m.

HALO! PAZITE IN ČITAJTE!

ROLESA OD NAJCENEJŠIH DO
NAJBOLJŠIH VSEH ZNAMK
GARANCIJA
TUDI ZA NAJCENEJŠE KOLO.
CENE NAJNIŽJE.

NA MALE ME-
SEČNE OBROKE

MOTORNIA ROLESA OD 60 ccm³
NAPREJ.
ZNAMKE:
**TRIUMPH, DKW., PUCH,
ZONDAPP, VICTORIA**
OD **3.600.—** DIN
NAPREJ NA 12 MESEČNO ODPL.

ZAMENJAMO VSAKO **KOLO** ALI **MOTORNIO KOLO** NAJUGODNEJŠE

ŠIVALNI STROJI
DÜRKOPP, NEUMANN, VERITAS,
GRITZNER, KÖHLER
CENE OD **1.550.—** DIN
NAPREJ
MESEČNI OBROKE PO
100.— DIN.

VSE
PRI

NEKOLIKO KOMADOV
ČEVLJARSKIH STROJEV
LINKSARM, ZYLINDER in FLACH
GARANTIRANO NOVI
OD
2.000.— DIN
NAPREJ.

NAJVEČJI TEHNIČNI
TRGOVINI
ŠTIVAN

MURSKA SOBOTA, GLAVNI TRG 5.

SPORT

Mura : ČŠR 3:2 (3:0)

Nedeljska tekma je imela namen, da bi izravnala vsa nasprotja, ki so nastala v zadnjem času med obema kluboma. Toda gostje iz Čakovca so tik pred pričetkom tekme nastopili z

zelo čudnim in športnemu duhu nasprotujočim zahtevkom, da igrajo samo pod pogojem, da tekme ne bo sodil od višjega športnega foruma delegirani in za sojenje kvalificirani stalni savezni sodnik g. Turk, temveč sodniški kandidat, ki so ga oni pripeljali s sabo, g. Mayerščak iz Čakovca. Murini odborniki so pokazali polno razumevanje in so šli do skrajnih mej. Kljub temu, da so čakovski igralci na znak začetka ss. g. Turka na zelo nefair in nesportni način pustili igrišče, so Muraši, zavedajoč se svoje obveznosti napram občinstvu, pristali na g. Mayerščaka.

Mura je nastopila s 5 igralci iz prvega moštva, ostali so bili sami juniorji, od katerih še marsikateri ni dopolnil niti 16 leta. Mladi igralci so se pa borili s tako vnemo, da se ima prvak Slovenije, zahvaliti le sreči v prvem polčasu, da ga ni zadeala neljuba katastrofa. Murin mladež je igral z rutiniranimi gosti čisto kot učitelj z učencem in njim je dal zlasti v pogledu športnega obnašanja lep vzgled.

G. Mayerščak je napravil v drugem polčasu dve grobi napaki v škodo Mure, lahko se pa reče, da je bil objektiven.

NISRE CENE! **NOVI MODELI**
za leto 1939

100%
sigurnost je voziti z
dvokolesi

WAPPENRAD STEYR,
DÜRKOPP, PANTHER,
WANDERER, VESTA,
ORIGINAL, VICTORIA,
HERKULES, GÖRICKE,
AUSTRO DEIMLER,
CONTINENTAL

in vse druge svetovne znamke.

To vse dobite edino pri dobro poznani specialni trgovini, NA MALE MESEČNE OBROKE pri:

RITUPER ALOJZ trgovina z radio-aparati, dvokolesi in šivalnimi stroji
MURSKA SOBOTA.

Podružnico knjigarne

smo odpri

v Murski Soboti na Glavnem trgu št. 5

V zalogi imamo:

Najrazličnejše knjige, vse šolske in pisarniške potrebščine.

Izbira velika!

Cene nizke!

Postrežba točna in solidna!

Mohorjeva tiskarna in knjigarna d. z o. z.
Podružnica Murska Sobota Glavni trg št. 5

Opr. št. I 1417/38

Dražbeni oklic

Dne 8. maja 1939 ob 8. uri dopoldne bo na licu mesta v Mačkovcih dražba nepremičnin gozdov in travnikov.
Zemljiška knjiga: Mačkovci 2/3 vl. št. 10.
Cenilna vrednost: 31.335 Din.
Najmanjši ponudki: 20.290 Din.
Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti,
odd. IV., dne 13. 3. 1939.

AKO ŽELITE IMETI

ODLIČNE TISKOVINE

POSLUŽITE SE TISKA IZ

PREMURSKE TISKARNE

KATERA VAM DOBAVI PO NAJNIŽJI CENI: **LETAKE, PLAKATE, VABILA** KAKOR TUDI VSE TISKOVINE ZA URADE ITD ITD.

TRGOVINA S PAPIRJEM, ŠOLSKIMI POTREBŠČINAMI IN KNJIGAMI

Hahn Izidor, Murska Sobota.

Radio aparati

KOLESA
ŠIVALNI STROJI
POST. VLOŽKI
GRAMOF. PLOŠČE
LE OD

Nemec Janez M. Sobota

Strokovno polnjenje in popraviljanje vseh vrst akumulatorjev po najnižjih cenah.

HITRA POSTREŽBA

ORIGINAL DKW motorna kolesa

vsi modeli 1939 po tvorniških cenah
TUDI NA OBROKE.

Sprejme se takoj hlapec

k dvema konjema. — Plača po dogovoru.
Vprašati pri **BARBARIČ ŠTEFANU**, Murska Sobota, Slovenska ulica 18.

Za napredek gozdarstva!

Da ohranimo in zboljšamo produktivnost gozdnih tal je potrebno, da omejimo izkoriščanje gozdne stelje kolikor je to le mogoče. Gozdna drevesa nabirajo snovi za svojo rast iz zraka, vode in zemlje. Gozdna stelja (listje in iglice) se razkrajja in pretvarja v humus, ki je najboljše naravno gnojilo za naše gozdove. Ve deti je treba, da nam različne drevesne vrste dajejo različno množino gozdne stelje. Bukev na primer daje pri nas razmeroma največ stelje in ona uspeva še dovolj dobro, dasiravno se ji odvzame vsako četrto leto vsa stelja. Naš domači beli bor pa si gnojil sam najdalje do 30. leta starosti v dovoljni meri, dočim začne pozneje borov gozd polagoma se sam redčiti in produkcija gozdne stelje pojemati, tako, da nastane pomanjkanje naravnega gnojila. Zato bi se morali starejši borovi gozdovi podsejati ali posaditi z bukvijo ali gabrom, da bi gozdna tla ostala vsaj pri svoji dosedanjki produktivnosti. Izkoriščanje gozdne stelje v borovih gozdovih je pa seveda popolnoma opustiti. — Še slabše je z čistimi hrastovimi gozdovi. Hrast ima pri nas, kjer tudi zemlja za njega ni najboljša, splošno premalo listja; zato tudi ni na mestu vzgajati čiste hrastove gozdove, tem-

več je hrastu primešati ali bukev ali gaber ali druge listavice, ki dajejo dovoljno količino gozdne stelje. Da so se pa pri nas ob reki Muri in drugod ohranili še dovolj lepi hrastovi gozdovi, moramo vedeti, da se nahajajo ti gozdovi večinoma v poplavnem področju, kjer skoraj vsako leto visoka voda donša novih hranilnih snovi za vzdrževanje ravnotežja v produktivnosti tal. Slično je z čistimi akacijevimi gozdovi, ki prestabo gnojijo svoja gozdna tla. Skrben gospodar si bode zato uredil moderna gnojilišča in gnojne jame ter napravil kompostišča. Z racionalnim gospodarjenjem z gnojili si bode na eni strani dvignil plodnost svojih njiv in travnikov, na drugi strani pa zmanjšal potrebo po gozdni stelji, ki bode tako v večji meri kakor dosedaj ostala ohranjena za gozdna tla.

Ko gozdovi nekoliko odrastejo, lahko dvignemo donos s pravočasnim in *pravilnim preredčevanjem*. Gozd je združba enovrstnih ali večvrstnih dreves, ki so med seboj v stalnem boju za življenjski prostor. V tej borbi močnejši individuum podjarmi slabjšega; ker se pa v tej borbi troši mnogo energije, ki bi sicer lahko služila za pospešen razvoj gozda, je naloga človeka, da pravočasno in pravilno poseže v to borbo in odstrani slabjša drevesa ter razširi življenjski prostor vsem onim, ki kažejo lepo rast. Naj-

prej spravljamo iz gozda vse sušice, pohabljenno, polomijeno in bolehalo drevje; nato pa izsekamo še polagoma vsa slabo razvita drevesa, ki nam ne obetajo dovoljnih koristi v bodočnosti. Pri preredčevanju gozdov pa moramo biti previdni, ne smemo premočno posegati v glavni sestoj; izvršiti moramo to delo postopoma skozi več let (deset do dvajset). Paziti je namreč, da ostanejo preostala drevesa več ali manj še v medsebojnem stiku tako, da še zmiraj odmirajo spodne veje radi pomanjkanja svetlobe. Gozd se mora namreč zmiraj sam klestiti; kleščanja drevja ni priporočljivo in večinoma kvarno za naš gozd, posebno pa še, če se ne izvrši pravočasno in pravilno. Kleščanje živih vejic se sme izvršiti samo takrat, če vejice še niso debelejše od 5 cm, ker se samo v tem slučaju rane dovolj hitro in brez škode zacelijo. Vse večje rane se morajo premazati z katranom, da se prepreči infekcija po glivicah in gniloba. Suhe veje se pa lahko odstranijo brez škode za drevo; nasprotno z pravočasnim odstranjenjem suhih vejic se prepreči njih vraščanje v les. Najbolj primeren čas za kleščanje je rana spomlad pred početkom vegetacijske dobe, to je pri nas v prvi polovici meseca marca. Takrat namreč napravljene rane tudi takoj začnejo celiti. Kleščanje se

ima izvršiti tako, da se vejice točno ob deblu odsečejo ali odžagajo; pri tem je paziti, da se skorja ne razcepi ali odtrga.

Gozd raste v svoji dobi razvoja v višino in debelino; ima svoj največji prirastek v višino in doba največjega prirastka na lesni masi; po tej dobi se večinoma ne spleča več gozd vzgajati še naprej, ker začne prirastek pojemati in z njim vred navadno tudi rentabiliteta gozdnega gospodarstva. Pri belem boru na primer raste vsakoletni prirastek na masi do 60. leta starosti, ostane nato do približno 80. leta starosti enak in začne potem padati; nekaj časa sicer še raste vrednost lesa, ker nam daje debel star les one dimnezije odnosno sortimente lesa, ki se na trgu razmeroma višje plačujejo. Kdor seka borov gozd pred 60. letom starosti, se sam oškoduje za pripratek in dohodek in je podoben poljedelcu, ki požanje pšenico prej ko je dozorela. Na tem polju se je zadnja leta mnogo grešilo, ker so se ponekod posekali premladi gozdovi z izgovorom, da je plačati dolgove, katere pa gozdno gospodarstvo ni zakrivilo. Gozd je torej sekati šele ob dozorelosti, da se izognemo gospodarski zgubi.

(Se bo nadaljevalo.)